

SZOMBATHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVÉHEZ 2017-BEN KÉSZÍTETT
ÖRÖKSÉGVÉDELMI (RÉGÉSZETI) HATÁSTANULMÁNY
KIEGÉSZÍTÉSE
A 2023-BAN ÚJONNAN BEÉPÍTÉSRE KIJELÖLT TERÜLETEK
TEKINTETÉBEN

Készítette: **Dr. Pap Ildikó Katalin** régész,
örökségvédelmi szakértő (Ny. sz. 15-004)

Szombathely, 2023

TARTALOM

Tartalom	2
Megrendelő	3
1. A hatástanulmány kiegészítésének tárgya, elkészítésének célja	3
2. Törvényi háttér	3
3. Változtatási szándék	5
3.1. Közlekedési területek beépítésre szánt területbe sorolása	5
3.2. Kötőtpályás közlekedési területeken új beépítésre szánt terület kijelölése	8
3.3. Védelmi erdő területből új beépítésre szánt terület kijelölése, kialakult állapot rendezése érdekében	8
3.4. Új kertvárosias lakóterület kijelölése	8
3.5. Egységes nagyvárosias lakóterület kijelölése érdekében új beépítésre szánt terület kijelölése	9
3.6. Új beépítésre szánt terület kijelölése kereskedelmi, szolgáltató területként	9
3.7. Új beépítésre szánt terület kijelölése különleges idegenforgalmi terület céljára	9
3.8. Új beépítésre szánt terület kijelölése különleges temető terület céljára	10
4. A védettségek felsorolása a Munkafüzet által megjelölt sorrendben	10
5. A 3.1-3.8. pontban felsorolt változások hatásai a régészeti örökségre	11
Nyilatkozat	13
I. számú melléklet 2/1. A jelen munka 3.1. fejezetében felsorolt területek. Összefoglaló táblázat.	14
I. számú melléklet 2/2. A jelen munka 3.2-3.8. fejezetében felsorolt területek. Összefoglaló táblázat.	15

MEGRENDELŐ

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
9700 Szombathely, Kossuth Lajos u. 1-3.

1. A HATÁSTANULMÁNY KIEGÉSZÍTÉSÉNEK TÁRGYA, ELKÉSZÍTÉSÉNEK CÉLJA

A Vas Vármegyei Kormányhivatal Építési és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Osztály 1. (továbbiakban Hatóság) a régészeti örökség védelme szempontjából megvizsgálva *"Szombathely MJ Város Településrendezési eszközeinek elkészítése. A beérkezett kérelmek bemutatása. Készült SZMJV településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv 314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet szerinti generális felülvizsgálathoz. Teljes eljárás, véleményezési szakasz, településfejlesztési döntés változásait mutató munkafüzet. 2023. június 5."* (továbbiakban Munkafüzet) dokumentumot, VA/ÁFI/474-6/2023. számú hiánypótlási felhívásában előírta az Ilon Gábor régész szakértő (névjegyzéki eng. sorszáma: Sz-56/2001) által 2017-ben készített *"Örökségvédelmi (régészeti) hatástanulmány Szombathely Megyei Jogú Város településrendezési tervéhez. Kőszeg, 2017"* hatástanulmány kiegészítését a 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról (továbbiakban Övr.) 14. melléklet 1.2. pontja szerint (A település régészeti örökségének felmérése újonnan beépítésre szánt területnek kijelölt terület esetén terepbejárással).

Jelen munka célja az újonnan beépítésre kijelölt, a Munkafüzetben részletesen bemutatásra került, az *"ELŐTERJESZTÉS Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlésének 2023. augusztusi rendkívüli ülésére. Javaslat a településfejlesztési döntések meghozatalára. 2023. augusztus 28."* (továbbiakban Előterjesztés) B, pontjában felsorolt, a *"Kivonat Szombathely Megyei Jogú város Közgyűlése 2023. augusztus 31-én megtartott rendkívüli ülésének jegyzőkönyvéből. 242/2023. (VIII. 31.) Kgy. számú határozat"* által módosított területek tételes áttekintése és vizsgálata az örökségvédelmi (régészeti) érintettség tekintetében, kiegészítve a tervezett változtatások a régészeti örökségre gyakorolt hatásának elemzésével.

2. TÖRVÉNYI HÁTTÉR

A régészeti lelőhelyekre, a régészeti kutatásra és a régészeti leletekre vonatkozó, jelen munka szempontjából releváns jogszabályok:

2001. évi LXIV. törvény – a kulturális örökség védelméről (Továbbiakban Kötv.)

439/2013. (XI.20.) Kormányrendelet – a régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről

2014. évi CVI. törvény – a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény és az azzal összefüggő törvények módosításáról

13/2015. (III. 11.) MvM rendelet – a régészeti lelőhely és a műemléki érték nyilvántartásának és védetté nyilvánításának, valamint a régészeti lelőhely és a lelet megtalálója anyagi elismerésének részletes szabályairól

496/2016. (XII. 28.) Kormányrendelet – a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról

68/2018. (IV. 9.) Kormányrendelet a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról (Övr.)

A Kötv. és végrehajtási rendeletei alapján a régészeti lelőhelyeket és régészeti érintettségű területeket három kategóriába lehet besorolni:

1. fokozottan vagy kiemelten védett régészeti lelőhelyek
2. nyilvántartott régészeti lelőhelyek
3. régészeti érdekű területek

1. Védett régészeti lelőhelyek esetében:

A védetté nyilvánított régészeti lelőhelyeket kiemelten vagy fokozottan védett régészeti lelőhely kategóriába kell sorolni. Kiemelten védett az a lelőhely, mely kivételes tudományos jelentőséggel, és nemzetközi vagy országos szempontból kiemelkedő fontossággal bír.

Fokozottan védett az a régészeti lelőhely, melynek tudományos jelentősége megállapítható, és egy nagyobb tájegységre nézve kiemelkedő fontossággal bír. A védetté nyilvánított régészeti lelőhelyeken nem lehet olyan tevékenységet folytatni, amely a lelőhelynek akár részleges állapotromlását eredményezheti (Kötv. 13. §).

2. Nyilvántartott régészeti lelőhelyek esetében:

A nyilvántartott régészeti lelőhelyek általános védelem alatt állnak (Kötv. 11. § (2) bekezdés). A régészeti lelőhelyeket – a fenntartható használat elvének figyelembevételével – csak olyan mértékben lehet igénybe venni, hogy azok állománya számottevően ne csökkenjen, illetve eredeti összefüggéseik jelentősen ne károsodjanak (Kötv. 9. §).

A régészeti örökség elemeit lehetőleg eredeti lelőhelyükön, eredeti állapotukban és eredeti összefüggéseikben kell megőrizni. A földmunkával járó fejlesztésekkel, beruházásokkal a régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon el kell kerülni. A régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el. A régészeti feltárások költségeit – a mentő feltárás kivételével – annak kell fedeznie, akinek érdekében a feltárás szükségessé vált (Kötv. 10. és 19. §).

A nyilvántartott régészeti lelőhelynek a beruházással kapcsolatos földmunkával érintett részén megelőző régészeti feltárást (régészeti megfigyelést, próbafeltárást vagy teljes felületű feltárást) kell végezni (Kötv. 22. § (1) bekezdés).

Régészeti megfigyelést kell előírni, ha a tervezett tevékenység nem, vagy csak csekély mértékben érinti a nyilvántartott régészeti lelőhelyet és a régészeti örökség elemeit, továbbá ha a régészeti örökségi elemek előfordulása szórványos, vagy ha a beruházással kapcsolatos földmunka mélysége nem éri el a régészeti örökségi elemek jelentkezési szintjét, illetve a régészeti lelőhely korábbi bolygatása esetén.

Próbafeltárást kell előírni, ha előzetes régészeti dokumentáció nem áll rendelkezésre, vagy annak készítéséhez nem végeztek próbafeltárást, valamint ha földkiemeléssel nem járó alapozási technikával tervezett beruházás valósul meg, illetve ha a nyilvántartott régészeti lelőhely jellege, intenzitása, térbeli kiterjedése vagy rétegsora nem ismert.

Teljes felületű feltárást kell előírni, ha a beruházással érintett lelőhely vagy lelőhelyrész hazánk múltjának nagy jelentőségű, egyedi vagy pótolhatatlan forrása, vagy ha a beruházás történeti városmag területén valósul meg (Kötv. 22. § (3) bekezdés).

Régészeti feltárás feltárási engedély alapján végezhető. Az engedélyt a fővárosi és a vármegyei kormányhivatalok (Hatóság) adják ki. A régészeti feltáráshoz szükséges szerződést a beruházónak a feltáráshoz jogosult intézménnyel kell megkötönie (Kötv. 20. § (1) és (2) bekezdés; Kötv. 22. § (5–10) bekezdés.).

Az engedélyezési eljárás miatt célszerű már a tervezés előtt a Hatóság előzetes nyilatkozatát kérni, hogy az adott beruházáshoz, hasznosításhoz (pl. építkezés, művelési ág változtatása, halastó kialakítása, stb.) hozzá fognak-e járulni, s ha igen, akkor milyen feltételekkel. Így a később megvalósíthatatlannak minősülő fölösleges tervezés, illetve a feltárás miatt történő nem várt időbeli csúszás és költségnövekedés kiküszöbölhető vagy előre kalkulálható lesz (Kötv. 65. § (1) bekezdés).

A régészeti lelőhelyben vagy a leletekben okozott kár, illetve ezek megsemmisítése büntetendő cselekmény (BTK hatálya alá esik), továbbá örökségvédelmi bírság kirovását eredményezi (Kötv. 82–85. §).

3. Régészeti érdekű területek, továbbá valamely tevékenység során bárhol újonnan észlelt régészeti lelőhely előkerülése esetében:

Régészeti érdekű területnek számít minden olyan területrész, ahol régészeti lelőhely előkerülése várható vagy feltételezhető. E területekre ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a beruházás során nem várt módon előkerülő régészeti leletekkel és objektumokkal fedett területekre (Kötv. 7. § 29. pont).

Amennyiben régészeti feltáráson kívül régészeti emlék vagy lelet kerül elő, a felfedező (a munka felelős vezetője), az ingatlan tulajdonosa, az építtető vagy a kivitelező köteles az általa folytatott tevékenységet azonnal abbahagyni és a jegyző útján a területileg illetékes Kormányhivatal felé (Hatóság) haladéktalanul bejelentést tenni. Köteles továbbá a tevékenységet szüneteltetni, a helyszín és a lelet őrzéséről – a felelős őrzés szabályai szerint – a feltárára jogosult intézmény intézkedéséig gondoskodni (Kötv. 24. §).

A korábban ismeretlen, régészeti nyilvántartásban nem szereplő régészeti lelőhely, illetve lelet feltáráson kívüli felfedezője vagy bejelentője anyagi elismerésben részesíthető (Kötv. 26. §).

Az örökségvédelmi hatástanulmányról:

Az Övr. rendelet 84. § (1) bekezdése alapján települési örökségvédelmi hatástanulmány elkészítéséről a településfejlesztési koncepció vagy a településrendezési eszköz és a településképi rendelet készíttetője köteles gondoskodni.

Amennyiben a fejlesztési koncepció készítésekor nem készült vagy a rendezés alá vont területre nincs örökségvédelmi hatástanulmány, vagy van, de az tíz évnél régebbi, akkor azt a rendezés alá vont területre el kell készíteni (Kötv. 85/A. § (1–2) bekezdés).

Az örökségvédelmi hatástanulmány tartalmi követelményeit részletesen tartalmazza az Övr. 14. és 15. melléklete. Az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti szakterületi munkarésze az Övr. 14. és 15. mellékletében meghatározott tartalmi elemek közül a régészeti örökség tárgykörével foglalkozó tartalmi elemek összessége, jelen esetben a 14. melléklet 1.2. pontja szerinti kiegészítés.

Az Övr. rendelet 84. § (2) bekezdés értelmében az örökségvédelmi hatástanulmány elkészítésére jogosult:

a) az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti szakterületi munkarésze vonatkozásában a régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről szóló kormányrendelet szerint régészeti területen szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértő.

3. VÁLTOZTATÁSI SZÁNDÉK

3.1. Közlekedési területek beépítésre szánt területbe sorolása

Az Előterjesztés B, pontjának 1.) Közlekedési területek beépítésre szánt területbe sorolása alpontja alatt felsorolt 19.; 20.; 33.; 51.; 54/2.; 73.; 76.; 77.; 82.; 100/6.; 101.; 113. sorszámú elemek tételes áttekintése.

19. Szombathely, Károlyi Antal utca 8613/13 hrsz.

A tervezett változtatás a 8613/13 és 8612/16 hrsz. között tervezett út 8 m-re való szűkítése, melynek során közlekedési területből nagyvárosias lakóterület kerül kijelölésre a 8613/3 hrsz. területből 868 m² nagyságban a Hunyadi park területén.

Az érintett terület fedett, terepbejárásra nem alkalmas, így a régészeti érintettsége ezzel a módszerrel nem mérhető fel. Közvetlen közelében nincs ismert régészeti lelőhely.

20. Szombathely, Hunyadi utca, 8612/25 hrsz.

A tervezett változtatás a 8612/25 hrsz. út 8612/36 hrsz. ingatlannal párhuzamos oldalán a közlekedési terület nagyvárosias lakóterületbe sorolása, melynek során a 8612/25 hrsz. ingatlanból 2071 m², a 8612/33 hrsz. ingatlanból 708 m² átsorolása történik meg.

Az érintett területek növényzettel fedettek, terepbejárásra nem alkalmasak, így a régészeti érintettségük ezzel a módszerrel nem mérhető fel. Közvetlen közelükben, a Gyöngyös-patak keleti partján nincs ismert régészeti lelőhely.

33. Oladi lakótelepen átmenő gyűjtőút felülvizsgálata 8721 j. összekötő útra

A tervezett változtatások: közlekedési terület kisvárosias lakóterületbe sorolása, parkolóhelyek kialakításának vizsgálata, tervezett közlekedési terület felülvizsgálata és megszüntetése, kerékpárút kijelölése, amelyek összesen 3200 m² területen a 3785/190, 3785/338 és a 3785/302 hrsz-ú területeket érintik.

A közhiteles nyilvántartás adatai alapján mindhárom helyrajzi szám a 68105 Ny. a. számú, Kámon-Olad között, a 8721. számú út nyomvonala környékén néven nyilvántartott régészeti lelőhely területén található.

51. Zanat városrész, kiszabályozott gyalogút felülvizsgálata és törlése

A tervezett változtatás a 14855/9 hrsz. Bogáncs utca gyalogút 53 m² nagyságú területét közlekedési területből kertvárosias lakóterületbe sorolja át, valamint összesen 327 m² területen közlekedési területből falusias lakóterület kerül kijelölésre a 14843, 14846, 14847 és 14852/1 hrsz-ú területeken.

Az érintett területek fedettek, terepbejárásra nem alkalmasak, így régészeti érintettségük ezzel a módszerrel nem vizsgálható. A felsorolt helyrajzi számokból 14843 és 14847 a közhiteles nyilvántartás adatai szerint a 43849 Ny. a. számú, Zanat, Római katolikus templom néven nyilvántartott régészeti lelőhely területére esik.

54/2. 4336 hrsz. ingatlant érintő 7 m-es út szabályozás felülvizsgálata

A tervezett változtatás a 4336 hrsz-ú telek szélességének a beépítési határt elérő bővítését célozza, melynek során a 4335 hrsz-ú ingatlan 627 m² területének közlekedési területből kertvárosias lakóterületbe való átsorolása történik meg, ami által a 4436 hrsz-ú telek beépíthetővé válik.

Mind a 4335, mind a 4336 hrsz. a közhiteles nyilvántartás adatai szerint a 67937 Ny. a. számú, Oladi plató néven nyilvántartott régészeti lelőhely területén helyezkedik el.

73. Szombathely, 13538 hrsz. járda megszüntetése, kertvárosias lakóterületbe sorolása

A tervezett változtatás a 13538 hrsz. közlekedési területből kertvárosias lakóterületbe történő átsorolását célozza. Az érintett terület nagysága 189 m², amely a 13537 hrsz. lakótelek kiegészítéseként fog szolgálni.

Mind a 13537, mind a 13538 hrsz. a közhiteles nyilvántartás adatai szerint a 68085. Ny. a. számú, Vastávhő és a volt Kertész TSZ területe néven nyilvántartott régészeti lelőhely területén található.

76. Kárpáti Kelemen utca 110-120. hrsz-ú 3746/1-3746/6, 43746/8 hrsz. ingatlanok

A tervezett változtatás célja a 3746/8 hrsz. 1191 m² területének közlekedési területből kertvárosias lakóterületbe sorolása, melynek során az átsorolt terület a meglévő lakótelkek kiegészítéseként azok bővítését, és nem új építési telek kialakítását eredményezi.

A terület fedett, régészeti terepbejárásra nem alkalmas, így régészeti érintettsége ezzel a módszerrel nem mérhető fel. Közvetlen közelében ismert régészeti lelőhely nincs.

77. Szombathely 8612/25 hrsz. közlekedési területi besorolásának felülvizsgálata és nagyvárosias lakóterületbe sorolása

A tervezett változtatás célja a beépítés alatt álló Hunyadi Park közlekedésének felülvizsgálata, melynek során a 8612/25 és 8612/22 hrsz-okon lévő 2440 m² nagyságú terület nagyvárosias lakóterületbe sorolásával a meglévő lakótelkek bővítése történik meg.

A terület fedett, régészeti terepbejárásra nem alkalmas, így régészeti érintettsége ezzel a módszerrel nem mérhető fel. Közvetlen közelében, a Gyöngyös-patak keleti oldalán ismert régészeti lelőhely nincs.

82. Saághy István utca 976/1 hrsz. ingatlant érintő szabályozási vonal felülvizsgálata

A tervezett változtatás során a 976/1 hrsz-on 22 m² terület közlekedési területből kisvárosias lakóterületbe való átsorolása történik meg. Ennek során új építési telek nem kerül kialakításra, az átsorolt terület a meglévő lakóterülethez csatlakozik.

Az érintett 976/1 hrsz-ú terület a közhiteles nyilvántartás adatai alapján a 67943 Ny. a. számú, Metro áruház és Minerva lakótelep néven nyilvántartott régészeit lelőhely területére esik.

100/6. Levendula utca útszabályozása

A tervezett változtatás célja a 657 hrsz-ú ingatlanról nyíló lakótelkek gépjármű-közlekedésre alkalmas megközelíthetőségének elősegítése, amely érdekében a 657 hrsz-ú ingatlanon közlekedési területből kertvárosias lakóterület kerül kijelölésre 315 m² nagyságban.

A terület fedett, régészeti terepbejárásra nem alkalmas, így régészeti érintettsége ezzel a módszerrel nem mérhető fel. Az 657 hrsz. területe nem szerepel a régészeti nyilvántartásban. Közeliében található a 22835 Ny. a. számú, Kámon-Szegfü u. 2. néven nyilvántartott régészeti lelőhely.

101. Szombathely, Jávör u., Vépi út közlekedési terület felülvizsgálata (8003/2, 8007/2, 8007/18, 8005/24, 8004/1, 8003/1 hrsz.)

A tervezett változtatás során közlekedési területből egyéb iparterület kerül kijelölésre 3718 m² területen 8003/2, 8007/2, 8007/18, 8005/24, 8004/1 hrsz-ú területeken.

A terület fedett, régészeti terepbejárásra nem alkalmas, így régészeti érintettsége ezzel a módszerrel nem mérhető fel. A változtatással érintett terület nem régészeti lelőhely, azonban közelében található a 68169 Ny. a. számú, Keleti iparzóna, Vépi utca néven nyilvántartott régészeti lelőhely.

113. A 11-es Huszár út 2163/1 hrsz., 2164/13 hrsz. és a 2164/12 hrsz. ingatlanokat érintő változás

A változtatás célja egységes kialakítású nagyvárosias lakóterület kialakítása a Lovas utca – Söptei út felőli keleti oldalon. A közlekedési területek beépítésre szánt területbe sorolása kapcsán törlésre kerül a 2164/8 hrsz. ingatlant érintő föld alatti úthálózat. A 2164/12 és 2164/13 hrsz. területet feltáró, észak-déli vezetésű út úgy kerül kijelölésre, hogy a nyomvonal a 2164/13 hrsz. ingatlanon haladjon és ne érintse a 2164/8 hrsz-t. Új beépítésre szánt terület az úthálózatban tervezett módosítások miatt keletkezik, nagysága 4139 m².

A terület beépített ill. növényzettel fedett, régészeti terepbejárásra nem alkalmas, így régészeti érintettsége ezzel a módszerrel nem mérhető fel. Közvetlen közelében ismert régészeti lelőhely nincs.

3.2. Kötőtpályás közlekedési területeken új beépítésre szánt terület kijelölése

Az Előterjesztés B, pontjának 2.) Kötőtpályás közlekedési területeken új beépítésre szánt terület kijelölése alpontja alatt felsorolt 27/a. és 53/2. sorszámú módosítások áttekintése.

27/a. 7093/9 hrsz. Munkásszálló (Vasút utca 6.)

A változtatás célja a 7093/9 hrsz. Munkásszálló (Vasút utca 6.) ingatlan területének közlekedési területből településközponti vegyes területbe történő átsorolása. A 2260 m² területen, a 7093/9 hrsz-on megvalósuló változás beépített területet érint. A szabályozás módosítása a kialakult állapot rendezését szolgálja.

A 7093/9 helyrajzi szám a közhiteles nyilvántartás adatai szerint a 67957 Ny. a. számú, Savaria K-i temetője néven nyilvántartott régészeti lelőhely területén található.

53/2. 11391 hrsz. ingatlan saroktelekként érintett részén kereskedelmi szolgáltató terület kialakítása

A tervezett változtatás során a Sárdi-ér és Liliom utca sarkán található 11391 hrsz-on lévő 1528 m² nagyságú terület kötőtpályás közlekedési területből kereskedelmi, szolgáltató területbe történő átsorolása történik meg.

A 11391 hrsz-ú ingatlan a közhiteles nyilvántartás adatai szerint két régészeti lelőhely átfedésében található, ezek a 22819 Ny. a. számú Rumi út – Körgyűrű néven, és a 68041 Ny. a. számú, Emona (Dél) felé vezető út néven nyilvántartott lelőhelyek.

3.3. Védelmi erdő területből új beépítésre szánt terület kijelölése, kialakult állapot rendezése érdekében

Az Előterjesztés B, pontjának 3.) Védelmi erdő területből új beépítésre szánt terület kijelölése, kialakult állapot rendezése érdekében alpontja alatt a 48. sorszámú módosítás értelmében a Stromfeld lakótelep keleti oldalán lévő 1705/84 hrsz. véderdő megosztására és kisvárosias lakóterület kiegészítésére kerül sor 2145 m² nagyságban. A tervezett változtatás a meglévő állapotot követi le, nem eredményezi új lakóterület kijelölését, illetve lakótelepek kialakítását.

A 1705/84 hrsz-ú ingatlan a közhiteles nyilvántartás adatai szerint 32027 Ny. a. számú, METRO Áruházról K-re, Stromfeld ltp.-től É-ra néven nyilvántartott régészeti lelőhely része.

3.4. Új kertvárosias lakóterület kijelölése

Az Előterjesztés B, pontjának 4.) Új kertvárosias lakóterület kijelölése alpontja alatt felsorolt 63. és 97. sorszámú módosítások áttekintése.

63. Szombathely, Olad, Márton Áron u. 21. építési övezeti határ rendezése

Az érintett 4319/3 hrsz-ú ingatlan északi részén kertes mezőgazdasági területből kertvárosias lakóterületbe kerül átsorolásra 110 m² alapterületű telekrész a meglévő 4231. hrsz. alatti építési terület kiegészítéseként. A változással új építési telek nem jön létre.

A terület fedett, régészeti terepbejárásra nem alkalmas, így régészeti érintettsége ezzel a módszerrel nem mérhető fel. A 4231 hrsz-ú ingatlan a közhiteles nyilvántartás adatai alapján a 68043 Ny. a. számú, Római kőri vízvezeték néven nyilvántartott régészeti lelőhely területén található.

97. Szombathely, Olad, 0985/5-11 hrsz. és részben a 0985/29 hrsz. lakóövezetbe sorolása

A tervezett változtatás során Oladon az Arany-patak lakópark területén a lakóterület növelése céljából jelenleg mezőgazdasági besorolású ingatlanok átminősítése történik meg beépítésre szánt területté. A 0985/5-11 és 0985/29 hrsz-ú ingatlanok területén összesen 10.500 m² alapterület érintett.

A közhiteles nyilvántartás adatai alapján valamennyi átminősítésre kerülő telek régészeti lelőhelyen található. A 0985/5 hrsz. az 50545 Ny. a. számú, Olad -Tangazdaság, Aranypatak lakópark néven nyilvántartott régészeti lelőhelyen, a 0985/6-11 a 92813 Ny. a. számú Olad -Hosszú-réti-dűlő néven nyilvántartott régészeti lelőhelyen, míg a 0985/29 hrsz.-ot mind a két lelőhely (50545 és 92813) lefedi.

3.5. Egységes nagyvárosias lakóterület kijelölése érdekében új beépítésre szánt terület kijelölése

Az Előterjesztés B, pontjának 5.) Egységes nagyvárosias lakóterület kijelölése érdekében új beépítésre szánt terület kijelölése alpontja alatt a 113. számú módosítás – amelynek a közlekedési területek beépítésre szánt területbe sorolása kapcsán tervezett változását a 3.1. pontban írtuk le – keretében kerül sor a 11-es Huszár út 2163/1 hrsz., 2164/13 hrsz. és a 2164/12. hrsz. ingatlanokat érintő változásra.

A változtatás célja egységes kialakítású nagyvárosias lakóterület kialakítása a Lovas utca – Söptei út felőli keleti oldalon. A módosítás során nagyvárosias lakóterület, út és közpark kijelölésére kerül sor a 2163/1 és a 2164/12-13 hrsz-ú területeken. Az érintett terület jelenleg is belterület, a hatályos szabályozás értelmében beépítésre szánt. A változás következtében a Lovas utca felől kijelölt kettő kisvárosias lakótömb beolvad a nagyvárosias lakóterületbe. A korábban kijelölt út és közpark tervezett elrendezése megváltozik, aminek következtében zöldfelületből 16.139 m² kerül átsorolásra beépítésre szánt területbe.

A terület részben beépített, növényzettel fedett, régészeti terepbejárásra nem alkalmas, így régészeti érintettsége ezzel a módszerrel nem mérhető fel. Közvetlen közelében ismert régészeti lelőhely nincs.

3.6. Új beépítésre szánt terület kijelölése kereskedelmi, szolgáltató területként

Az Előterjesztés B, pontjának 6.) Új beépítésre szánt terület kijelölése kereskedelmi, szolgáltató területként alpontja alatt felsorolt 14. sorszámú módosítás a Szombathely, Uzsoki út 880. hrsz., Gravitáció Kft. telephelye területét érinti. Ennek keretében a 880 hrsz-on található 1707 m² nagyságú, jelenleg zöldterületbe sorolt terület kereskedelmi, szolgáltató területbe sorolására kerül sor, és a 1540/11 területen 86 m² zöldterület kerül kialakításra. A 1540/11 hrsz. ingatlanon a kijelölt közlekedési terület az 1540/12 hrsz. magánút vonalába kerül módosításra. A változás során a kisvárosias lakóterület nagysága nem változik, viszont a nyomvonalak változásából felszabaduló közlekedési terület 301 m² nagyságban zöldterületbe kerül átsorolásra. A 1540/11 hrsz. ingatlanon a közlekedési terület változatlan nagyságban, déli nyomvonalra módosításra kerül.

A közhiteles nyilvántartás adatai alapján a 880 hrsz. telek két régészeti lelőhely átfedésében található, ezek a 68035 Ny. a. számú, Scarbantia (Észak) felé vezető út nevű, nyilvántartott és a 67955 Ny. a. számú, Savaria É-i temetője nevű, kiemelten védett régészeti lelőhelyek.

A 1540/11 hrsz. a 21372 az Írottkö u. – LATEX néven nyilvántartott régészeti lelőhely területén található.

3.7. Új beépítésre szánt terület kijelölése különleges idegenforgalmi terület céljára

Az Előterjesztés B, pontjának 7.) Új beépítésre szánt terület kijelölése különleges idegenforgalmi terület céljára alpontja tárgyalja a 82. sorszámú módosítást, amelynek a közlekedési területek beépítésre szánt területbe sorolása kapcsán érintett vonatkozását a 3.1. pontban írtuk le. A 82. módosítás alapján a Saághy István utca területén a 1216/8 hrsz., Erdészeti Látogató Központ kivett ingatlan besorolású terület egészségügyi erdőterület helyett különleges idegenforgalmi területbe kerül átsorolásra. Az érintett terület nagysága 16.600 m². Változik a 976/1 és 976/3 hrsz. ingatlanokat érintő építési övezeti előírás; a minimális

telekméret 2000 m²-ről 500 m²-re csökken annak érdekében, hogy a jövőbeni telekkialakítások végrehajthatóak legyenek.

A 1216/8 és 976/1 hrsz-ú területek a közhiteles nyilvántartás adatai alapján a 67943 Ny. a. számú, Metro áruház és Minerva lakótelep néven nyilvántartott régészeti lelőhely területére esnek.

A 976/3 hrsz. két régészeti lelőhely átfedésében található, ezek a 67943 Ny. a. számú, Metro áruház és Minerva lakótelep néven nyilvántartott, illetve a 67955 Ny. a. számú, Savaria É-i temetője kiemelten védett régészeti lelőhelyek.

3.8. Új beépítésre szánt terület kijelölése különleges temető terület céljára

Az Előterjesztés B. pontjának 8.) Új beépítésre szánt terület kijelölése különleges temető terület céljára alpontja alapján a 100/8. sorszámú, Herényi temető keleti oldalán lévő védősávjának áthelyezése a telekhatárra (120/13 és 120/10 közötti telekhatárra) módosítás célja a Herényi temető déli irányban történő bővítése. Ennek érdekében 120/12 és 120/13 ingatlanokon a kertés mezőgazdasági terület 1816 m² nagyságban megszűnik, és a védelmi erdő áthelyezésével különleges temető terület kerül kijelölésre a 120/12 hrsz. ingatlanon 514 m² nagyságban. A változás során a meglévő védelmi erdő keletebbre tolódik.

A terület fedett, régészeti terepbejárásra nem alkalmas, így régészeti érintettsége ezzel a módszerrel nem mérhető fel. Az érintett helyrajzi számok a közhiteles nyilvántartás adatai között nem szerepelnek. Közelükben található a 68049 Ny. a. számú, Herény, Tulipán u. és környéke néven nyilvántartott régészeti lelőhely.

4. A VÉDETTSÉGEK FELSOROLÁSA A MUNKAFÜZET ÁLTAL MEGJELÖLT SORRENDEN

A tervezett változások tételes áttekintése során megállapítást nyert, hogy az újonnan beépítésre kijelölt területek vagy nyilvántartott régészeti lelőhelyek, vagy fedettek, tehát régészeti érintettségük terepbejárással nem vizsgálható.

A közhiteles nyilvántartás adatai szerint a 33., 51., 54/2., 73., 82., valamint a 27/a., 53/2., 48., 63., 97. és 14. sorszámú változtatások részben vagy egészében nyilvántartott, illetve két esetben (14. és 82.) kiemelten védett régészeti lelőhelyeken kerültek kijelölésre.

Az érintett régészeti lelőhelyek a következők:

Munka-füzet sorszám	A terület megnevezése (Szombathely)	A terület helyrajzi száma(i)	Nyilvántartott régészeti lelőhely	Régészeti lelőhely Ny. a. száma	Régészeti lelőhely neve
33.	Oladi ltp. 8721 j. összekötő út	3785/190	igen	68105	Kámon-Olad közt, a 8721. számú út nyomvonala környékén
		3785/338			
		3785/302			
51.	Zanat, gyalogút, Bogács u.	14855/9	nem	—	—
		14843	igen	43849	Zanat, r. kat. templom
		14846	nem	—	—
		14847	igen	43849	Zanat, r. kat. templom
		14852/1	nem	—	—
54/2.	Síp utca	4335	igen	67937	Oladi plató
		4336			
73.	Jázmin utca	13537	igen	68085	Vastávhő és a volt Kertész TSZ területe
		13538			

82.	Saághy István u.	976/1	igen	67943	Metro áruház és Minerva lakótelep
		1216/8			
		976/3		67955	Savaria É-i temetője
27/a.	Vasút u. 6.	7093/9	igen	67957	Savaria keleti temetője
53/2.	Sárdi ér u. és Lilom u. sarka	11391	igen	22819	Rumi út - Körgyűrű
				68041	Emona (Dél) felé vezető út
48.	Stromfeld ltp. K-i oldala	1705/84	igen	32027	METRO áruházról K-re, Stromfeld ltp.-ről É-ra
63.	Olad, Márton Áron u. 21.	4231	igen	68043	Római kori vízvezeték
		4319/3	nem	–	–
97.	Olad, Arany-patak lakópark	0985/5	igen	50545	Olad-Tangazdaság, Aranypatak lakópark
		0985/6	igen	92813	Olad – Hosszú-réti-dűlő
		0985/7			
		0985/8			
		0985/9			
		0985/10			
		0985/11			
14.	Uzsoki út	880	igen	68035	Scarbantia (Észak) felé vezető út
				67955	Savaria É-i temetője
		1540/11	igen	21372	Írottka u. - LATEX

5. A 3.1-3.8. PONTBAN FELSOROLT VÁLTOZÁSOK HATÁSAI A RÉGÉSZETI ÖRÖKSÉGRE

A jelen munka keretében vizsgált, Szombathely Megyei Jogú Város településrendezési eszközeinek elkészítése során újonnan beépítésre kijelölt területek a településrendezési eszközökben beépítésre kijelölésének egy része nem jár tényleges beépítéssel. A változások közül több már beépített területet érint, meglévő állapotot rögzít, illetve nem új lakótelek kialakítását, hanem meglévő bővítését eredményezi. Több esetben a beépítés szabályozása változik.

A tervezett változtatások közül ismert régészeti lelőhelyeket érint a 33., 51., 54/2., 73., 82., valamint a 27/a., 53/2., 48., 63., 97. és 14. sorszámú változtatás. A 14. és 82. módosítás területe kiemelten védett régészeti lelőhelyen került kijelölésre.

A 33. változtatás megvalósulása esetén a kerékpárút és az esetlegesen kijelölésre kerülő parkolók kivitelezési munkálatai járhatnak olyan földmunkával, amely a régészeti örökség ingó- és ingatlan elemeit ronthatja.

Az 51. változtatás következtében a gyalogút tervezett megszüntetése során a 14843, 14846, 14847, 14852/1 és 14855/9 hrsz. lakóingatlanok hátsó kert felé eső része fog bővülni, így új beépítésre várhatóan nem kerül sor.

Az 54/2. változtatás megvalósulása esetén beépíthetővé válik a 4336 hrsz-ú telek.

A 73. változtatás megvalósulása esetén a 13538 hrsz. járda megszüntetésével a meglévő 13537 hrsz-ú telek bővül.

A 82. módosítás közlekedési területek beépítésre szánt területbe sorolása alatt tárgyalt része meglévő telek bővítését eredményezi. A különleges idegenforgalmi terület kijelölése következtében az építési övezeti előírás változik. A területen későbbi beépítés valószínűsíthető.

A 27/a. változtatás meglévő állapotot rögzít, nem jár beépítéssel.

Az 53/2. változtatással érintett terület részben beépítéett, gazdasági célú hasznosítása várható.

A 48. változtatás meglévő állapotot rögzít, új beépítéssel nem jár.

A 63. változtatás építési övezeti határ rendezésére irányul, aminek következtében meglévő lakótelek kiegészítése történik meg.

A legnagyobb alapterületű beépítésre szánt terület a 97. számú változtatás területe, amely az Arany-pátek lakópark bővítését jelenti, és minden érintett helyrajzi száma régészeti lelőhelyen található.

A 14. számú módosítás következtében jelen változtatások során zöldterületből kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület kerül kijelölésre, amely későbbi – jelenleg gazdasági célú, későbbre tervezett módosításokkal lakáscélú – beépítéssel járhat.

A tervezett változások megvalósulása esetén a ténylegesen beépítésre kerülő területek tekintetében a régészeti örökség megőrzésével kapcsolatos feladatokat az építési engedélyezési eljárás keretében a Hatóság fogja meghatározni a konkrét beruházásokra vonatkozó műszaki adatok ismeretében.

Felhívom a Megrendelő figyelmét, hogy amennyiben az adott, tervezett beruházás nem régészeti lelőhelyen valósul meg, akkor is számolni kell annak lehetőségével, hogy a kivitelezési munkálatok során régészeti korú jelenségek vagy tárgyi emlékek kerülnek elő. Abban az esetben, ha régészeti feltáráson kívül régészeti emlék vagy lelet kerül elő, a felfedező (a munka felelős vezetője), az ingatlan tulajdonosa, az építtető vagy a kivitelező köteles az általa folytatott tevékenységet azonnal abbahagyni és a jegyző útján a területileg illetékes Kormányhivatal (Hatóság) felé bejelentést tenni. Köteles továbbá a tevékenységet szüneteltetni, a helyszín és a lelet őrzéséről – a felelős őrzés szabályai szerint – a feltárással jogosult intézmény intézkedéséig gondoskodni (Kötv. 24. §).

Szombathely, 2023. szeptember 7.

Dr. Pap Ildikó Katalin
régész, örökségvédelmi (régészeti) szakértő

NYILATKOZAT

Alulírott **dr. Pap Ildikó Katalin** régész nyilatkozom, hogy a jelen munkában szereplő adatok a valóságnak megfelelnek, az örökségvédelmi hatástanulmány kiegészítése az örökségvédelmi jogszabályokkal és a hatósági előírásokkal összhangban készült, és a javasolt régészeti megoldás megfelel az örökségvédelmi jogszabályoknak és hatósági előírásoknak.

Továbbá nyilatkozom arról, hogy a 496/2016 (XII.28.) Korm. rendelet 69. §. (1) bekezdés a) pontja szerinti előírásnak megfelelően szerepelek a régészeti szakértői névjegyzékben.

Régész diploma száma: SZTE-BTK 126/2002

Doktori oklevél száma: ELTE-BTK P-5168/2018

Régészeti szakértői nyilvántartási szám: 15-004

Szombathely, 2023. szeptember 7.

Dr. Pap Ildikó Katalin, PhD

régész

örökségvédelmi (régészeti) szakértő

I. SZÁMÚ MELLÉKLET 2/1. A JELEN MUNKA 3.1. FEJEZETÉBEN FELSOROLT TERÜLETEK. ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT.

Munka-füzet sorszáma	Érintett terület megjelölése Szombathelyen belül	Érintett Hrsz.	Érintett terület nagysága (m ²)	Tervezett változás rövid leírása	Terület jelenlegi állapota ¹	Nyilvántartott régészeti lelőhely	Régészeti lelőhely Ny. a. száma.
19.	Károlyi Antal utca	8613/13	868	nagyvárosias lakóterület kijelölése	fedett	nem	–
20.	Hunyadi utca	8612/25	2071	nagyvárosias lakóterület kijelölése	fedett	nem	–
	Hunyadi utca	8612/33	708	nagyvárosias lakóterület kijelölése	fedett	nem	–
33.	Oladi ltp. 8721 j. összekötő út	3785/190	3200	kisvárosias lakóterület kijelölése	–	igen	68105
		3785/338		parkoló kijelölése	–	igen	
		3785/302		kerékpárút kijelölése	–	igen	
51.	Zanat, gyalogút, Bogáncs utca	14855/9	53	kertvárosias lakóterület kijelölése	fedett	nem	–
		14843	327	falusias lakóterület kijelölése	–	igen	43849
		14846		falusias lakóterület kijelölése	fedett	nem	–
		14847		falusias lakóterület kijelölése	–	igen	43849
		14852/1	627	falusias lakóterület kijelölése	fedett	nem	–
54/2.	Síp utca	4335		kertvárosias lakóterület kijelölése	–	igen	67937
		4336		a telek beépíthetőségé válik	–	igen	
73.	Jázmin utca	13537	189	kertvárosias lakóterület kijelölése	–	igen	68085
		13538	1191	kertvárosias lakóterület kijelölése	fedett	nem	–
76.	Kárpáti Kelemen u. 110-120.	3746/ 8					
77.	Hunyadi park	8612/25	2440				
		8612/22	22	nagyvárosias lakóterület kijelölése	fedett	nem	–
82.	Saághy István utca	976/1		kisvárosias lakóterület kijelölése	–	igen	67943
100/6.	Levendula utca	657	315	kertvárosias lakóterület kijelölése	fedett	nem	–
101.	Jávor utca, Vépi út közlekedési terület feltülvizsgálata	8003/1-2	3718	egyéb ipari terület kijelölése	fedett	nem	–
		8007/2 és 18					–
		8005/24					–
		8004/1					–
113.	11-es Huszár út	2163/1	4139	nagyvárosias lakóterület, út és közpark kijelölése	fedett	nem	–
		2164/12-13			fedett	nem	–

¹ A régészeti örökség terepbejárással történő felmérése szempontjából

I. SZÁMÚ MELLÉKLET 2/2. A JELEN MUNKA 3.2-3.8. FEJEZETÉBEN FELSOROLT TERÜLETEK. ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT.

Munka-füzet sorszám	Érintett terület megjelölése Szombathelyen belül	Érintett Hrsz.	Érintett terület nagysága (m ²)	Tervezett változás rövid leírása	Terület jelenlegi állapota	Nyilvántartott régészeti lelőhely	Régészeti lelőhely Ny. a. száma.
27/a	Vasút utca 6.	7093/9	2260	Átsorolás településközponti vegyes területbe	–	igen	67957
53/2	Sárdi ér utca és Lilom utca sarka	11391	1528	Átsorolás kereskedelmi, szolgáltató területbe	–	igen	22819 68041
48	Stromfeld ltp. keleti oldala	1705/84	2145	Átsorolás kisvárosias lakóterületbe	–	igen	32027
63.	Olád, Márton Áron utca 21.	4231 4319/3	110	Átsorolás kertvárosias lakóterületbe	– fedett	igen nem	68043 –
97.	Olád, Arany-patak lakópark	0985/5 0985/6-11 0985/29	10500	Mezőgazdasági besorolású ingatlanok beépítésre szánt területté minősítése	– – –	igen igen igen	50545 92813 50545 92813
113.	11-es Huszár út	2163/1 2164/12-13	16139	nagyvárosias lakóterület, út és közpark kijelölése	fedett fedett	nem nem	– –
14.	Uzsoki út	880 1540/11	1707 387	Átsorolás kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területbe zöldterület kialakítása, kijelölt közlekedési terület módosítása	– –	igen igen	68035 67955
82.	Saághy István utca	1216/8 976/1 976/3	16600 – –	különleges idegenforgalmi terület kijelölése, különleges beépítésre szánt terület kijelölése építési övezeti előírás változása építési övezeti előírás változása	– – –	igen igen igen	67943 – 67955
100/8	Herény, temető	120/12	514	véderdő kijelölése	fedett	nem	–